

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἀυγούστου 1932

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου 278

Ο Ρ Ο Ι Σ Υ Ν Δ Ρ Ο Μ Ω Ν

Διὰ τὸ ἐσωτερικόν:

Δι' ὀλόκληρον τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως	Δρ. 800
Διὰ τὰ τρία Τεύχη Α', Β' καὶ Γ' ἑτησίως	> 200
Διὰ τὸ Παράρτημα μόνον ἑτησίως	> 150
Διὰ τὸ Δελτίον Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	> 200

Διὰ τὸ ἐξωτερικόν:

Δι' ὀλόκληρον τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως	> 600
Διὰ τὰ τρία Τεύχη Α', Β' καὶ Γ' ἑτησίως	> 400
Διὰ τὸ Παράρτημα μόνον ἑτησίως	> 300
Διὰ τὸ Δελτίον Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	> 400

Διὰ δημοσιεύσεις δικαστικῶν πράξεων κλπ. ὁ στίχος Δρ.	2.50
Διὰ καταστατικά κλπ. κατὰ στήλην ἢ κλάσμα ταύτης >	180.—
Ἡ τιμὴ ἑκάστου ἡμερησίου φύλλου	> 3.—
Ἐκάστου δὲ φύλλου Δελτίου Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν >	4.—

Ἡ συνδρομὴ ἄρχεται τὴν 1ην Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶνε προπληρωτέα.

Αἱ πληρωμαὶ διὰ συνδρομᾶς καὶ δημοσιεύσεις ἐνεργοῦνται εἰς τὰ δημόσια ταμεία, προσαγομένου κατόπιν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον τοῦ οἰκείου διπλοτύπου πληρωμῆς.

Δ Ι Α Τ Α Γ Μ Α Τ Α

Περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ Ν. 5351 ὡς καὶ τῶν ἐν ἰσχύϊ σχετικῶν διατάξεων τῶν νόμων ΒΧΜΣ', 2447, 491, 4823 καὶ τοῦ Ν. Δ. τῆς 12)16 Ἰουνίου 1926 εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον νόμον, ὁ ἔχρον τὸν ἀριθ. 5351 καὶ τὸν τίτλον «περὶ ἀρχαιοτήτων».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρ. 55 τοῦ νόμου 5351 προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ἰπουργοῦ ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν :

Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 5351 ὡς καὶ αἱ ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τῶν νόμων ΒΧΜΣ' 491, 2447, 4823 καὶ τοῦ Ν. Δ. 12)16 Ἰουνίου 1926 κωδικοποιοῦνται εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον νόμον ἔχρον τὸν ἀριθμὸν 5351 καὶ τὸν τίτλον «περὶ ἀρχαιοτήτων» ἔχον ὡς ἔπεται :

Περὶ ἀρχαιοτήτων καθόλου.

Ἄρθρον 1.

Πάντα τὰ ἐν Ἑλλάδι καὶ οἰοισδήποτε Ἐθνικοῖς κτήμασιν, ἐν ποταμοῖς, λιμναῖς καὶ ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης, πρὸς δὲ ἐ, δημοτικοῖς, μοναστηριακοῖς καὶ ἰδιωτικοῖς κτήμασιν εὐρισκόμενα ἀρχαῖα, κινητὰ τε καὶ ἀκίνητα, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ ἐφεξῆς, εἶναι ἰδιοκτησία τοῦ Κράτους. Κατ' ἀκολουσίαν τὸ δικαίωμα καὶ ἡ φροντίς περὶ ἀναζητήσεως καὶ διασώσεως τούτων ἐν δημοσίοις Μουσεῖοις ἀνήκει εἰς τὸ Κράτος.

Πᾶσα πρὸς τὸν σκοπὸν τούτων ἐνέργεια ὑπάγεται εἰς τὴν διακιοδοσίαν τοῦ Ἰπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων (ἄρθρ. 1 ν. ΒΧΜΣ').

Ἄρθρον 2.

Ἀρχαῖα κατὰ τὸ ἄρθρον 1 λογίζονται πάντα ἀνεξιχνίαστος τὰ ἔργα τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, Γλυπτικῆς, Γραφικῆς καὶ οἰοισδήποτε καθόλου Τέχνης οἷον παντοῖα οἰκοδομήματα καὶ ἀρχιτεκτονικὰ μνημεῖα, λίθοι μετὰ γλυφῆς τινος ἐκ τῶν μνημείων τούτων προερχόμενοι καὶ βᾶθρα, ὑδραγωγεία, ὁδοί, τείχη, τάφοι, λαξεύματα, ἀγάλματα, ἀνάγλυφα, εἰδώλια, ἐπιγραφῆσι, ζωγραφίαι, ψηφιοθετήματα, ἀγγεῖα, ὄπλα, κοσμήματα καὶ ἄλλ

λα ἐξ οἰοισδήποτε ὕλης ἔργα καὶ σκευή, δακτυλίδιοι, νομίσματα. Καὶ τὰ ἀντικείμενα τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ μεσαιωνικοῦ ἑλληνισμοῦ δὲν ἐξαιροῦνται τῶν ὁρισμῶν τοῦ παρόντος νόμου (ἄρθρον 3 ν. ΒΧΜΣ').

Ἄρθρον 3.

Εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν κτημάτων ἐν οἷς εὐρίσκονται ἀρχαῖα παρέχεται ἡ κατὰ τὰ ἐπόμενα ἄρθρα ἀποζημίωσις ἢ ἀμοιβή. Εἰς δῆμους κοινότητας καὶ Μονὰς οὐδεμία παρέχεται ἀποζημίωσις ἢ ἀμοιβή (ἄρθρον 2, ν. ΒΧΜΣ').

Ἄρθρον 4.

Τὰ ἐν τοῖς σκευοφυλακείοις ἱερῶν Μονῶν φύλαττόμενα καὶ μὴ χρησιμοποιούμενα εἰς τὴν λατρείαν ἀρχαῖα ἐκκλησιαστικὰ κειμήλια καὶ πολύτιμα ἀρχαῖα χειρόγραφα, περὶ τῆς μεγάλης ἀξίας καὶ τῆς ἀνάγκης τῆς καλλιτέρας φυλάξεως καὶ συντηρήσεως τῶν ὁποίων ἤθελε ἰνωματεύση ἐπιτροπὴ καταρτιζομένη ὑπὸ τοῦ Ἰπουργοῦ τῆς Παιδείας ἐκ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, μελῶν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου καὶ ἄλλων εἰδικῶν, κατατίθενται πρὸς φύλαξιν καὶ συντήρησιν εἰς τὸ Βυζαντινὸν Μουσεῖον ἢ εἰς τὰ τοπικὰ Μουσεῖα.

Ἡ κυριότης τῶν Μονῶν ἐπὶ τῶν ἀρχαίων τούτων διατηρεῖται καὶ μετὰ τὴν κατάθεσιν αὐτῶν εἰς τὸ Μουσεῖον (ἄρθρ. 41 ν. 5351).

Ἄρθρον 5.

Ὁ γινόμενος καθ' οἰονδήποτε τρόπον κάτοχος ἀρχαίου, οφείλει ἐντὸς δεκαπενθημέρου, ἀφ' ὅτου περιῆλθεν τὸ ἀρχαῖον εἰς τὴν κατοχὴν του, νὰ δηλώσῃ τούτο εἰς τὴν πλησιεστέρην ἀρχαιολογικὴν ἢ ἀστυνομικὴν ἀρχὴν, ἢ εἰς τὸ ἀρχαιολογικὸν Τμήμα τοῦ Ἰπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, καθιστῶν συνάμα γνωστὸν τὸν τρόπον τῆς ἀποκτησεως τοῦ ἀρχαίου καὶ, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν, τὸν τόπον ἐν ᾧ εὐρέθη τούτο. Μετὰ τὴν δηλώσιν τοῦ ἀρχαίου ὁ κάτοχος δύναται νὰ φυλάξῃ ὁ ἴδιος τὸ ἀρχαῖον ἢ νὰ τὸ πωλήσῃ εἰς ἄλλον ἐντὸς τοῦ Κράτους κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ ἀρχαιολογικὸς ἔφορος τῆς περιφερείας ἢ ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ἰπουργείου ἄλλος ἀνώτερος ἀρχαιολογικὸς υπάλληλος οφείλουσιν ἐντὸς κατὰ τὸ δυνατόν βραχέος χρονικοῦ διαστήματος, νὰ ἐξετάσωσιν καὶ περιγράψωσιν ἀκριβῶς τὸ

ἀρχαίον. Ἐὰν τὰ δηλούμενα ἀρχαῖα ἔχουσιν μικρὰν ἐπισημονικὴν σπουδαιότητα καὶ πολὺ μικρὰν ἢ οὐδεμίαν ἐμπορικὴν ἀξίαν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, ἀριθμούνται τὰ ἀρχαῖα καὶ περιγράφονται, καταλείπονται δὲ εἰς τὴν ἐλευθέραν χρῆσιν τοῦ κατόχου. Τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ ζητήσῃ ὅπως κατατέθῃσι καὶ φωτογραφίαι τῶν ἀρχαίων τούτων.

Ἐὰν ὁ κάτοχος τῆς ἀρχαίου εἶναι ἔμπορος ἀρχαιοτήτων, τὸ Ὑπουργεῖον δύναται, προκειμένου περὶ ἀρχαίου ἀξίου λόγου, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, νὰ προβαίη εἰς ἀναγκαστικὴν ἀγορὰν τοῦ ἀρχαίου, τῆς τιμῆς αὐτοῦ ὀριζομένης. ἂν δὲν ἐπέλθῃ συμφωνία μεταξὺ τοῦ Κράτους καὶ τοῦ κατόχου τοῦ ἀρχαίου, κατὰ τὸν ἐν τῇ 2^α παραγράφῳ ἀρθρον 11 τοῦ παρόντος Νόμου, ὀριζόμενον διαιτητικὸν τρόπον εἰς τὸν κάτοχον καταβάλλεται μόνον τὸ ἥμισυ τῆς οὕτω ὀριζομένης τιμῆς (ἀρθρ. 1, ν. 5351).

Ἄρθρον 6.

Κάτοχος ἀρχαίων παραλείψας νὰ ἐνεργήσῃ τὴν κατὰ τὸ ἀρθρον 5 δῆλωσιν ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου τούτου ὀριζομένης προθεσμίας, οὐχὶ ὅμως καὶ πέραν τῶν δύο μηνῶν ἀφ' ἧς ἐγένετο τοιοῦτος τιμωρεῖται διὰ προστίμου 500 ἕως 2,000 δραχμῶν. Ἐὰν δὲ ἡ δῆλωσις ἐγένετο μετὰ δύο μῆνας τιμωρεῖται διὰ προστίμου 1000 ἕως 4000 δραχμῶν. Ἐὰν μετὰ τὸ δίμηνον καὶ πρὸ τῆς δηλώσεως ἀνακαλυφθῇ κατ' ἄλλον τρόπον ὁ κατέχων τὸ ἀρχαῖον, σὺν τῇ ποινῇ ἐπιβάλλεται καὶ δήμευσις τοῦ ἀνακαλυφθέντος ὑπὲρ τῶν Μουσειῶν τοῦ Κράτους.

Ὁ ἐπὶ σκοπῷ παρανόμου διαθέσεως τοῦ ἀρχαίου παραλείψας πέραν τοῦ διμήνου νὰ δηλώσῃ τὴν κατοχὴν τούτου τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως 1 μέχρι 6 μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς 1000—4000 δραχμῶν (ἀρθρον 2 ν. 5351).

Ἄρθρον 7.

Ὁ νομίμως ἐργαζόμενος ἐντὸς δημοσίων, δημοτικῶν, κοινοτικῶν μοναστηριακῶν ἢ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων καὶ ἀνακαλύψας ἐν αὐτοῖς ἀρχαῖα, ἐὰν δηλώσῃ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ταύτην ἐντὸς 15 ἡμερῶν εἰς τὴν πλησιεστέραν ἀρχαιολογικὴν ἀρχὴν λαμβάνει ὡς ἀμοιβὴν τὸ 1)2 τῆς ἀξίας τῶν εἰς τὸ δημόσιον περὶερχομένων ἀρχαίων. Ἐὰν οὗτος παρέλειψε νὰ κάμῃ τὴν δῆλωσιν, οὐχὶ ὅμως πέραν τοῦ διμήνου, οὐδεμίαν λαμβάνει ἀμοιβήν. Ἐὰν ὅμως παρέλειψε νὰ κάμῃ τὴν δῆλωσιν πέραν τοῦ διμήνου, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως 15 ἡμερῶν ἕως 6 μηνῶν (ἀρθρον 3 ν. 5351).

Ἄρθρον 8.

Ἐὰν ὑπάρχῃ ἢ εὐρεθῇ τυχαίως ἐν ἰδιωτικῷ κτήματι ἀρχαῖα κτίρια ἢ ἄλλα ἀρχαῖα μὴ δυνάμενα νὰ μετακινήθωσιν, ἐὰν εἶναι ἀξία λόγου καὶ πρέπει νὰ διατηρηθῶσιν, ὁ κύριος τοῦ κτήματος ἀμείβεται μόνον διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ γόρου, ὃν τὸ ἀρχαῖον καταλαμβάνει. ἐκτιμωμένου τούτου κατὰ τὴν ἀνωτάτην τρέχουσαν ἀξίαν ὁμοίων κτημάτων ἐν τῇ περιφερείᾳ ἠδῆξιμένην κατὰ 10 οιο. εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὴν ἀρχαιότητα, εἴτε οὗτος εἶναι ὁ ἰδιοκτήτης, εἴτε ἄλλος τις νομίμως ἐργαζόμενος ἐν τῷ κτήματι, δύναται ἐὰν οὗτος δηλώσῃ τὴν εὐρεσιν ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν νὰ δεθῇ ἀμοιβὴ τις ἀνόλογος τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἀρχαίου.

Κάτοχος κτήματος ἐν τῷ ὁποίῳ ἤθελον εὐρεθῇ ἀρχαῖα μὴ δυνάμενα νὰ μετακινήθωσιν καὶ παραλείψας νὰ δηλώσῃ ταῦτα ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 5 ὀριζομένης προθεσμίας, τιμωρεῖται διὰ τῶν ἐν ἀρθρῷ 6 καὶ κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ διακρίσεις ποινῶν (ἀρθρον 7 ν. 5351).

Ἄρθρον 9.

Περὶ τοῦ διατηρητέου ἀκινήτου ἀρχαίου ἀποφασίζεται τὸ βραδύτερον ἐντὸς μηνὸς ὅπῃ τῆς δηλώσεως αὐτοῦ ὁ ἀρχαιολογικὸς ἔφορος, ἐν ἣ δὲ περιπτώσει εὐρίσκεται οὗτος ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἐπιτροπὴ ἐκ τριῶν ἐφόρων ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ἐντὸς δύο τῶν πολὺ μηνῶν ἀπὸ τῆς δηλώσεως. Μετὰ πάροδον διμήνου ἀπὸ τῆς δηλώσεως εὐρέσεως τοῦ ἀρχαίου, ἐὰν δὲν ἐλήφθῃ ἀπόφασίς τις περὶ αὐτοῦ, ὁ ἰδιοκτήτης δικαιούται εἰς ἀποζημιώσιν διὰ τὴν παρακώλυσιν τῆς χρήσεως τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ. Παρελθόντος ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δηλώσεως τῆς εὐρέσεως τοῦ ἀρχαίου, ἂν δὲν ἐλήφθῃ εἰσέτι ἀπόφασίς τις περὶ αὐτοῦ, ὁ ἰδιοκτήτης δύναται νὰ θεωρήσῃ τούτο ὡς μὴ διατηρητέον. Ὁ ἀρμόδιος ἀρχαιολογικὸς ἔφορος εἶναι ἰπεύθυνος διὰ τὴν προσήκουσαν νέγρῃαν πρὸς ἔγκληρον ἐκτελέσιν τῶν διατυπώσεων πρὸς ἀπόφασιν περὶ τοῦ διατηρητέου ἀκινήτου ἀρχαίου.

Ἐὰν εἶναι ἀνάγκη δοκιμαστικῆς σκαφῆς πρὸς ἐξακριβωσιν τῆς σπουδαιότητος ἀκινήτου ἀρχαίου, δύναται ὁ ἀρχαιολογικὸς ἔφορος ἢ ὁ ἐπιμελητῆς νὰ προβαίη ἀμέσως εἰς ταύτην γνωρίζων τούτο τῷ Ὑπουργεῖῳ, καὶ συνεννοούμενος περὶ τῆς δαπάνης (ἀρθρ. 8 ν. 5351).

Ἄρθρον 10.

Εἰς πάντα ἰδιώτην ἢ δημόσιον ὑπάλληλον, ὑποδεικνύοντα τὴν παράδοσιν τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων ἀρθρῶν περὶ δηλώσεως κατοχῆς ἀρχαίων, παρέχεται ὡς ἀμοιβὴ τὸ ὅλον ἢ μέρος τοῦ ὑπὸ τοῦ παραβάτου τῆς διατάξεως πληρωνομένου προστίμου, ἢ ἀμοιβὴ ἴση πρὸς τὸ 1)2 ἢ 1)4 τῆς ἀξίας τοῦ ἀρχαίου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου (ἀρθρ. 4 ν. 5351).

Ἄρθρον 11.

Ἡ χρηματικὴ ἀξία τῶν ἀρχαιοτήτων ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου ἢ ὑπὸ ἐπιτροπῆς δύο ἐφόρων ἀρχαιοτήτων, οἵτινες δύναται νὰ μὴ εἶναι μέλη τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου καὶ ἐνὸς μέλους τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, καταρτιζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ.

Τὴν ἐκτίμησιν ἀρχαιοτήτων μικρᾶς σπουδαιότητος δύναται νὰ ἀναθέτῃ ὁ Ὑπουργός, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου καὶ εἰς τοὺς ἀρμόδιους ἀρχαιολογικοὺς ἐφόρους. Προκειμένου νὰ ἀποζημιωθῇ ἰδιώτης ὑπὸ τοῦ δημοσίου δι' ἀγορὰν ἢ διὰ πρόσκτησιν καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἀρχαίου, ἂν ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὀριζομένη τιμὴ τοῦ ἀρχαίου δὲν γίνῃ ἀποδεκτὴ, συνιστᾶται ἐπιτροπὴ ἐξ ἀντιπροσώπου τοῦ ἰδιώτου, ἐνὸς ἐφόρου ἀρχαιοτήτων ἢ Διευθυντοῦ Μουσειοῦ, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ ἐνὸς τρίτου ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἧτις ὀρίζει κατὰ πλειοψηφίαν ἀνεκκλήτως τὴν ἀξίαν τοῦ ἀρχαίου.

Ἐὰν δὲν ἐπιτευχθῇ πλειοψηφία κατὰ τὸν ὀρισμὸν τῆς τιμῆς ἀρχαίου ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ προηγουμένον ἀρθρον Ἐπιτροπῆς, τὴν τιμὴν τοῦ ἀρχαίου ὀρίζει ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν ὑφ' ἐκάστου τῶν τριῶν μελῶν ὀρισθεῖσαν τιμὴν. (ἀρθρ. 6 ν. 5351).

Ἄρθρον 12.

Πᾶς κάτοχος ἀρχαίων ἀξιολόγων κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἐφόρου ὀφείλει νὰ συμμορφῶται πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἐφόρου τῆς περιφερείας ὡς πρὸς τὴν ἐκθεσιν καὶ συντήρησιν αὐτῶν προκειμένου περὶ ἀποτροπῆς προφανοῦς κινδύνου. Ἄν ὁ κάτοχος διαφωνῇ πρὸς τὸν ἀρχαιολογικὸν ἔφορον ὡς πρὸς τὴν σπουδαιότητα τῶν ἀρχαίων ἢ ὡς πρὸς τὰ προτεινόμενα ὑπὸ τοῦ ἐφόρου μέτρα συντηρήσεως, δε-

ναται να αναφέρηται εις τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπερ κρίνεται τελειωτικῶς (ἄρθρ. 22 ν. 5351).

Ἄρθρον 13.

Τιμωρεῖται διὰ προστίμου δραχμῶν 500 - 6000 δραχμῶν ὁ δι' οἰουδήποτε ἐνόμου πράξεως ἐν ζωῇ μεταβιβάζων τὸ παρ' αὐτοῦ κατεχόμενον ἀρχαῖον, ἄνευ προηγουμένης δηλώσεως περὶ τῆς τοιαύτης μεταβιβάσεως εἰς τὸν ἀρμόδιον ἀρχαιολογικὸν ἔφορον. Εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν ὑπόκειται καὶ ὁ πρὸς ὃν ἡ μεταβίβασις, ἐὰν παρέλειψεν αὐτὸς τὴν τοιαύτην δήλωσιν.

Ἡ ἄνευ προηγουμένης δηλώσεως γενομένη μεταβίβασις εἰναι ἄκυρος (ἄρθρ. 5 ν. 5351).

Ἄρθρον 14.

Ὁ ὑποδείξας οἰαδήποτε ἀρχῆ ἀποκαλυφθέντα που ἄγνωστο ἀρχαῖα, ἢ ἐπιδείξας τόπον ἐν ᾧ ὑπάρχουν ἀρχαῖα καὶ συντελέσας αὐτῶ εἰς τὴν ἀνακάλυψιν ἀραιοῶν, δύναται νὰ λαμβάνῃ ἀμοιβὴν ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῶν ἀρχαίων καὶ τῆς συνδρομῆς ἣν παρέσχεον κατ' ἐκτίμησιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου. Ἡ τοιαύτη ἀμοιβὴ δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τοῦ 1/4 οὐδ' ἀνωτέρα τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας τῶν ἀρχαίων (ἄρθρ. 1 ν. 5351).

Περὶ ἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ἀρχαίων.

Ἄρθρον 15.

Ἀρχαῖα εἰσάγονται ἀνεμπόδιστως εἰς τὸ Κράτος, ἀλλὰ ἅμα τῇ εἰσαγωγῇ αὐτῶν ἐν τῷ Τελωνεῖῳ ὑποχρεοῦται ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ τὰ δηλώσῃ. ἄλλως θεωροῦνται αὐτὰ ὡς εὑρεθέντα ἐν Ἑλλάδι.

Π. Δ. θέλει κανονίσει τὰς διατυπώσεις τῆς εἰσαγωγῆς καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐξακριβώσεως καὶ ἀναγνωρίσεως τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων ἀρχαίων καὶ τὰ τῆς δηλώσεως αὐτῶν (ἄρθρ. 25 ν. 5351).

Ἄρθρον 16.

Ὁ εἰσάγων ἀρχαιότητα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὀφείλει μετὰ τῆς δηλώσεως εἰσαγωγῆς νὰ δηλώσῃ καὶ τὴν χρηματικὴν ἀξίαν, ἣν ἀποδίδει εἰς τὰς αὐτάς, καὶ ἂν προτιθεταὶ νὰ κρατήσῃ ταύτας ὁ ἴδιος ἢ νὰ τὰς πωλήσῃ ἢ μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλον (ἄρθρ. 26 ν. 5351).

Ἄρθρον 17.

Ἡ πώλησις βραδύτερον τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον εὑρισκομένων ἐν τῷ Κράτει ἀρχαίων, ὀφείλει πρὸ τῆς πράξεως νὰ δηλοῦται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ὁ παραβάτης τῆς διατάξεως ταύτης τιμωρεῖται διὰ προστίμου 200 - 5.000 δραχμῶν.

Τὸ Δημόσιον προτιμᾶται ἐπὶ ἴση τιμῇ. Ἄν δὲ τὰ οὕτω πωλούμενα ἀρχαῖα δὲν ἀγορασθῶσιν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καταβάλλεται φόρος 10 ο)ο ἐπὶ τοῦ τιμήματος τῆς πωλήσεως (ἄρθρ. 27 ν. 5351).

Ἄρθρον 18.

Ἡ ἐξαγωγή ἐκτὸς τοῦ Κράτους τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαχθέντων ἀρχαίων εἶναι ἐλευθέρα (ἄρθρ. 28 ν. 5351).

Ἄρθρον 19.

Ἐκτὸς τοῦ Κράτους δύναται νὰ ἐξάγῃται ἀρχαῖα ἀδεία τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου.

Κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐξάγοντος εἰς τὸ Δημόσιον ὑπὲρ τοῦ Ταμείου ἀρχαιολογικῶν ἀπαλλοτριώσεων τὸ ἥμισυ τῆς ὀριζομένης ὑπ' αὐτοῦ τιμῆς τῆς ἀρχαιότητος ἐν τῇ αἰτήσῃ περὶ παραγωγῆς ἀδείας ἐξαγωγῆς. Οἱ ἐξαγοντες ἀρχαῖα πωληθέντα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ὡς περιττὰ ὑπὸ τὰ Μεσοεῖα τοῦ Κράτους πληρώνουσι κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν 50)ο ἐπὶ τῆς τιμῆς, εἰς τὴν ἐπωλήθη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τὸ ἀρχαῖον.

Τὸ δημόσιον δύναται νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐξαγωγὴν οἰουδήποτε ἀρχαίου, ὀφείλει ὅμως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἂν ζητηθῇ παρὰ τοῦ αἰτούντος τὴν ἐξαγωγὴν νὰ ἀγοράσῃ τὸ ἀρχαῖον πληρῶνον τὸ ἥμισυ τῆς δηλωθείσης ὑπὸ τοῦ ἐξαγωγῆως τιμῆς.

Μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου δύναται νὰ μεταβιβάσῃ τὸ ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ δικαίωμα τοῦ δημοσίου εἰς ἰδιωτικὸν συλλογῆα. (ἄρθρ. 49 ν. 5351).

Ἄρθρον 20.

Ὁ παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐξάγων ἢ ἐπιχειρῶν νὰ ἐξαγάγῃ ἀρχαῖα τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως 1 μηνὸς μέχρι 5 ἐτῶν καὶ μετ' χρηματικὴν ποινὴν 2 χιλιάδων δραχμῶν. Ὁ ἐπὶ τῇ πράξει ταύτῃ καταδικασθεὶς εἰς φυλάκισιν πλέον τῶν 2 μηνῶν ἐκπίπτει αὐτοδικαίως καὶ πάντων τῶν ἐν ἄρθρῳ 21 Π. Ν. ἀναγραφόμενων δικαιωμάτων καὶ πλεονεκτημάτων ἐπὶ πενταετίαν, ἐὰν μὴ βραχυτέρος χρόνος ὀρίζεται ἐν τῇ ἀποφάσει ὅστις ἦμος δὲν δύναται νὰ ἢ κατώτερος τοῦ ἔτους.

Τὰ κατασχελόντα καὶ εἰς ἐξαγωγὴν προωρισμένα ἀρχαῖα δημεύονται διὰ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου. Ἐὰν ἡ ἐξαγωγή συντελεσθῇ καὶ συνεπῶς ἡ δημευσις εἶναι ἀνεφικτος, καταδικάζεται συγχρόνως ὁ κληρονομὴς ἔνοχος καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν ὀλοκλήρου τῆς ἀξίας τοῦ ἐξαχθέντος ἐξευρισκομένης κατὰ ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ὀριζόμενα περὶ καθορισμοῦ τιμῆς ἀρχαίων. Δημόσιοι, Δημοτικοὶ ἢ Κοινοτικοὶ ὑπάλληλοι ὡς καὶ οἱ τοιοῦτοι οἰουδήποτε ἰδρύματος δημοσίου δικαίου ἢ αὐτονόμου ὀργανισμοῦ, οἰανδήποτε θέσιν καὶ ἂν κατέχωσιν ἐν τοῖς ἀξιώμασι καὶ τοῖς ὀργανισμοῖς τούτοις, καταδικάζονται ἐπὶ παρανόμῳ ἐξαγωγῇ ἀρχαίων ἐκπίπτουσιν αὐτοδικαίως τῆς ἣν κατέχουσι θέσεως, καθιστάμενοι ἀνίκανοι ἰσοθίως πρὸς ἀνάγκησιν πάσης τοιαύτης (ἄρθρ. 51 ν. 5351).

Ἄρθρον 21.

Εἰς ἰδιώτας ἢ δημοσίους ὑπάλληλους συντελοῦντας εἰς τὴν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν ἀρχαιότητων παρανόμως ἐξαχθέντων ἢ προοριζομένων καταφανῶς πρὸς παράνομον ἐξαγωγὴν καὶ ὑποδεικνύοντας τοὺς ἐνόχους τῆς πράξεως παρέχεται ἀμοιβὴ αὐτῇ κατωτέρα τοῦ 1/4 οὐδ' ἀνωτέρα τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀξίας τῆς ἀρχαιότητος, ἀναλόγως τῆς παρασχεθείσης συνδρομῆς (ἄρθρ. 52 ν. 5351).

Ἄρθρον 22.

Τιμωρεῖται ὡς συνεργὸς διὰ φυλακίσεως ἐνὸς μηνὸς μέχρι δύο ἐτῶν ὁ ἐν γνώσει παρασχῶν οἰανδήποτε συνδρομὴν ἢ βοήθειαν εἰς ἐξαγωγὴν ἀρχαιότητων (ἄρθρ. 53 ν. 5351).

Περὶ ἀρχαιολογικῶν συλλογῶν.

Ἄρθρον 23.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ καταρτίσωσιν ἰδιωτικὰς συλλογὰς ἀρχαίων δι' ἀγορὰς ἀρχαίων ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ὀφείλουσι νὰ ζητήσωσιν ἀδειαν πρὸς τοῦτο παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, δυναμένου νὰ χορηγήσῃ ταύτην μετὰ πρότασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου λαμβανομένην κατ' ἀπόλυτον αὐτοῦ κρίσιν (ἄρθρ. 29 ν. 5351).

"Άρθρον 24.

Οι έχοντες ιδιωτικὰς συλλογὰς ἀφείλουσι νὰ ἔχωσιν ἀκριβῆ περιγραφικὸν κατὰλῳγον συνοδευόμενον μὲ φωτογραφίας τῶν ὑπ' αὐτῶν κατεχομένων ἀρχαίων. Ἀντιγραφὸν τοῦτου ἀπὸστέλλουσι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἅμα τῷ καταρισμῷ τῆς συλλογῆς, ἢ καθ' ἑξαμηνίαν ὡς πρὸς τὰ νέα προσκτήματα τῆς συλλογῆς τῶν. Ἀδικαιολόγητος κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου παράλειψις τῆς ὑποβολῆς τοῦ ἀντιγράφου τιμωρεῖται μὲ πρόστιμὸν 100—1000 δραχμῶν, ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου κατ' ἀπόφασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου. Ἄν ἐπαναληφθῆ ἢ ὡς ἄνω παράλειψις τὸ πρόστιμον διπλασιάζεται. Τῆ αἰτήσεως τοῦ ιδιώτου τὸ θεμόσιον ὑποχρεούται νὰ καταρτίσῃ αὐτὸ τὸν κατάλογον (ἄρθρ. 30 ν. 5351).

"Άρθρο, 25.

Οἱ ἔχοντες ιδιωτικὰς συλλογὰς ἀφείλουσι νὰ παρέχουσι πᾶσαν εὐκολίαν εἰς τοὺς ἔχοντας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου εἰδικὴν ἀδειαν πρὸς μελέτην καὶ φωτογράφισιν τῶν ἀρχαίων ἧτις παρέχεται μόνον εἰς ἐπιστήμονας εἰδικοὺς ἀρχαιολόγους ἄλλὰ τὸ δικαίωμα τῆς πρώτης δημοσιεύσεως πάσης νεωστικῆς ἐμφανιζομένης ἀρχαιότητος ἔχει ἐπὶ μίαν τριετίαν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς εἰς τὴν συλλογὴν ὁ ιδιώτης κάτοχος. Δυνάμενος νὰ διαθέτῃ τοῦτο κατὰ βούλησιν. Τοῦτο δὲν ἰσχύει ὡς πρὸς τὰ ἀρχαία τὰ ὁποῖα εὐρέθησαν ἐν ἀνασκαφῇ ἐνεργηθεῖσα συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ὑπὸ τινος τῶν ἐν αὐταῖς ὀριζομένων ἀρχαιολόγων. ὅστις ἔχει ἐπὶ μίαν τριετίαν τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰς τὸν κάτοχον τοῦ ἀρχαίου διδόμενα δικαιώματα περὶ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως (ἄρθρ. 31 ν. 5351).

"Άρθρον 26.

Οἱ ἔχοντες ιδιωτικὰς ἀξιολόγους συλλογὰς ἀφείλουσι καθ' ὑπόδειξιν τοῦ Ὑπουργείου, γινομένην μετὰ γνώματους τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου νὰ παρέχουσι εὐκολίαν ἐπισκέψεως τῆς συλλογῆς. Δύνανται ὅμως οὗτος νὰ ζητήσωσιν ἴνα ἢ εἰσοδος εἰς τὴν συλλογὴν ἐπιτρέπεται ἐπὶ τῇ καταβολῇ δικαιώματος εἰσόδου, τὸ ποσὸν τοῦ ὁποίου ὀρίζεται μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου (ἄρθρ. 32 ν. 5351).

"Άρθρον 27.

Οἱ ἔχοντες ιδιωτικὰς συλλογὰς ἀρχαίων ὡς καὶ πᾶς κάτοχος ἀρχαίων ἔχουσι μόνον τὸ δικαίωμα νὰ κατασκευάζωσι φωτογραφίας ἢ ἄλλας πρὸς ἐμπορίαν ὀρισμένας εἰκόνας τῶν ὑπ' αὐτῶν κατεχομένων ἀρχαίων καὶ νὰ πωλῶσι ταύτας. Τῶν φωτογραφιῶν τούτων δύο ἀντίτυπα ἀποστέλλονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας. Ὑποχρεούται ὁ συλλογεὺς νὰ ἐπιτρέπῃ νὰ κατασκευάζηται φωτογραφία ἀρχαιότητος τῆς συλλογῆς τοῦ προκειμένου νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν (ἄρθρ. 33 ν. 5351).

"Άρθρον 28.

Οἱ ἔχοντες ιδιωτικὰς συλλογὰς ὡς καὶ οἱ κάτοχοι ἀρχαίων ἰδιώται, δύνανται μόνον νὰ κατασκευάζωσι ἀδεία τοῦ Ὑπουργείου καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἀρχαιολογικοῦ ἐφόρου γύφωνα ἐκμαγεῖα τῶν ὑπ' αὐτῶν κατεχομένων ἀρχαίων καὶ νὰ πωλῶσι αὐτά. Ἐκάστου ἐκμαγεῖου δίδεται εἰς τὸ θεμόσιον ἐν ἀντίτυπον δωρεάν (ἄρθρ. ν. 5351).

"Άρθρον 29.

Ἀπαγορεύεται εἰς πάντα ἄλλον ἢ ἐπαναλήψις τῶν ὑπὸ κατόχων ιδιωτικῶν συλλογῶν ἢ ἄλλων κατόχων ἀρχαίων

κατασκευασθέντων ἐκμαγεῖων ὡς καὶ φωτογραφιῶν. καὶ ἢ πώλησις ἐπὶ ποινῇ 500—2000 δραχμῶν (ἄρθρ. 35 ν. 5351).

"Άρθρον 30.

Προκειμένου νὰ πωληθῶσι ἐν Ἑλλάδι καθ' οἰοῦν ἴσως τὸν τρόπον ἀρχαία προτιμῶνται ἐπὶ ἴση τιμῇ μετὰ τὸ δηλόσιον οἱ κάτοχοι ἰδιωτικῶν συλλογῶν. Ἐπίσης δύνανται οἱ ἔχοντες ιδιωτικὰς συλλογὰς νὰ κρατᾶσι τὰς κατὰ τὸ 17 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου πρὸς ἐξαγωγὴν ὀρισμένης ἀρχαιότητος πληρῶντες τὴν ὑπὸ τῶν ἐξαγωγῶν ὀριζομένην τιμὴν. ὅταν δὲν θέλῃ τὸ θεμόσιον νὰ κρατήσῃ ταύτας.

Ἐπιτρέπεται ἐπίσης ἢ μετὰ τῶν ξένων μουσείων ἀνταλλαγὴ πολλοπλῶν ἀρχαιοτήτων μὲ ἀντιστοίχου ἀξίας ἀρχαιότητας ἐκ τῶν μουσείων τούτων, ἀπορρινομένης περὶ τῆς ἀξίας τούτων τῆς ἐν τῷ ἀρθρῷ 11 τοῦ παρόντος ἡμοῦ ἐπιτροπῆς. (ἄρθρ. 36 ν. 5351).

"Άρθρον 31.

Πᾶσα πώλησις ἀρχαίου εὐρισκαμένου ἐν ιδιωτικῇ συλλογῇ γίνεται μετ' ἀδειαν τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας εἰδικῶς ἐκάστοτε δι' ἕκαστον ἀρχαῖον παρεχομένη. Συλλογεὺς πωλήσας ἀρχαῖον, ὄνευ ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τιμωρεῖται διὰ χρηματικῆς ποινῆς 5000 ἕως 50.000 δραχμῶν ἢ διὰ τῆς ποινῆς ταύτης καὶ φυλακίσεως ἐνὸς μηνὸς μέχρι δύο ἐτῶν. Το πωληθέν ἀρχαῖον κατατίθεται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ κατατίθεται εἰς τὸ Μουσεῖον. Τὸ θεμόσιον δύναται νὰ ἀγοράζῃ πᾶσαν πρὸς πώλησιν ὑπὸ συλλογῆς παρεχομένην ἀρχαιότητα πληρῶν τὸ ἡμισίον τῆς προσφερομένης εἰς τοῦτον τιμῆς (ἄρθρ. 37 ν. 5351).

"Άρθρον 32.

Ὁ ἀγοράζων ἀρχαία παρ' ἀγνωρισμένου συλλογεῦς ἐφείλει νὰ δηλώσῃ τοῦτο εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἅμα τῇ ἀγορᾷ, παραλείπων δὲ νὰ πράξῃ τοῦτο τιμωρεῖται διὰ πρόστιμον 500—2000 δραχμῶν (ἄρθρ. 48 ν. 5351).

"Άρθρον 33.

Οἱ κάτοχοι ιδιωτικῶν συλλογῶν ὡς καὶ οἱ κάτοχοι ἀρχαίων ἀφείλουσι νὰ ζητήσωσιν ἀδειαν τοῦ Ὑπουργείου ἐν τῇ περιπτώσει θέλουσι νὰ μετακινήσωσιν ἀρχαῖον τι τῶν ὑπ' αὐτῶν κατεχομένων ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν τῆς Ἑλλάδος. Τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν μετακίνησιν ἢ νὰ ὑπαδείξῃ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ὀφείλει νὰ γίνῃ αὕτη ἀνὰ τῆς μετακινήσεως δύναται νὰ κινδυνεύσῃ ἢ ἀσφάλεια ἢ ἢ συντήρησις τῆς ἀρχαιότητος (ἄρθρ. 39 ν. 5351).

"Άρθρον 34.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας δύναται μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, λαμβανόμενῃν διὰ πλειοψηφίης τῶν τριῶν τετάρτων (3/4) τῶν παρόντων ν' ἀκυροῖ δωρεάν ἀδειαν πρὸς καταρισμὸν ιδιωτικῆς συλλογῆς.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ συλλογεὺς δύναται μὲν νὰ κατέχῃ τὰ ἀρχαία τῆς συλλογῆς του, ἄλλὰ δὲν ἔχει τὰ παρεχόμενα ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου πλεονεκτήματα εἰς τοὺς συλλογεῖς (ἄρθρ. 40 ν. 5351).

Περὶ ἀνασκαιφῶν.

"Άρθρον 35.

Ἀναγκάζονται πρὸς εὔρεσιν ἀρχαίων ἢ ἐξερεύνησιν ἀρχαιολογικῶν τόπων ἐνεργεῖ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας 1) διὰ τανύτης εχόντας πρῆστῃ ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν ἐφόρου ἀ-

χοιστήτων. 2) δ' ἂν παντὸς ἄλλου συγκεντρουῦντος τὰ ἀναγκαῖα ἐφ' ἑδία κατὰ ἀπόφασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου. λαμβανόμενῃ διὰ πλειοψηφίας τῶν 3) 4) τῶν παρόντων.

Τὴν ἄδειαν πρὸς ἐκτέλεσιν ἀνασκαφῶν παρέχει τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας μετ' ἐγγυρίσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου. Ἡ γνωμάτευσις προκαταμένου περὶ συνεχίσσεως ἀνασκαφῆς περιττεύει ἐκτὸς ἐὰν δι' οἰονδήποτε λόγον ὁ Ὑπουργὸς νομίσῃ ὅτι πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἐκ νέου τὸ Συμβούλιον (ἄρθρ. 10 ν. 5351).

Ἄρθρον 36.

Ἐλληνικά ἐπιστημονικά καθιδρύματα, ἰδίᾳ δὲ ἡ ἐν Ἀθῆναις ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία, δύνανται μετ' ἄδειαν τοῦ Ὑπουργείου νὰ ἐπιτελοῦσιν ἀνασκαφὰς τῶν διευθυντῶν αὐτῶν λαμβανουμένων κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ καθοριζόμενα (ἄρθρ. 11 ν. 5351).

Ἄρθρον 37.

Αἱ ἐν Ἑλλάδι ἐδρεύουσαι ξέναι ἀρχαιολογικαὶ σχολαὶ ἐπιτρέπεται νὰ ἐπιτελοῦσιν ἀνασκαφὰς ἐπὶ δημοσίων κτημάτων ἐδείξῃ τῷ Ὑπουργεῖον διὰ τῶν μελῶν αὐτῶν. ἂν ταῦτα ἐξετέλεσαν ἤδη ἀλλαχού ἀνασκαφὰς ἢ παρηκολούθησαν ἐπὶ χρονικόν τι διάστημα τὴν ἐκτέλεσιν ἀνασκαφῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἔτος ὑπὸ τῶν σχολῶν ἐκτελουμένων ἀνασκαφῶν δὲν δύναται νὰ εἴναι ἀνώτερος τῶν τριῶν. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐποπτεύει τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας δι' ἐνὸς ἐφόρου ἢ ἐπιμελητοῦ ἀρχαιοτήτων, ἢ ἐλλείψει τοιούτων δι' ἄλλου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ὀριζόμενον ἀρχαιολόγου ἢ ἐκπαιδευτικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑπὸ ἐκτάσεως πρὸς τοῦτο κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνασκαφῆς προτάσει τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου προσλαμβανόμενου ἐκτάκτου ὑπαλλήλου.

Εἰς ἐκπαιδευτικούς λειτουργοὺς προσλαμβανόμενους κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον πρὸς ἐποπτεῖαν ἀνασκαφῶν ὑπὸ ξένων ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν ἐκτελουμένων παρέχεται ἀμοιβὴ ἴση πρὸς τὴν ἤμισυ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν.

Τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἐκτάκτως προσλαμβανόμενων χάριν τῆς ὡς ἄνω ἐποπτείας ὑπαλλήλων ὀρίζει ὁ Ὑπουργὸς κατὰ πρότασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, πληρώνεται δ' αὐτὴ ἐκ τῶν κατὰ τὸν Νόμον 4823 ἀρχαιολογικῶν ἐσόδων (ἄρθρ. 12 ν. 5351).

Ἄρθρον 38.

Οὐδεμία ἄδεια νέας ἀνασκαφῆς χορηγεῖται εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἢ ἴδρυμα πρὸ τῆς θηλώσεως αὐτῶν ὅτι ἐληξεν ἢ προηγουμένως θοθεῖσα ἄδεια πρὸς ἐκτέλεσιν ἄλλης ἀνασκαφῆς (ἄρθρον 13 ν. 5351).

Ἄρθρον 39.

Ἄδεια πρὸς ἀνασκαφὰς ἐν ἰδίοις κτήμασι παρέχεται καὶ εἰς ἰδιώτας ἀλλὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἔχει μόνος ὁ ἀρχαιολογικὸς ἔφορος τῆς περιφέρειας ἢ ἐλλείψει τούτου ἄλλος ἔφορος ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ. Εἰς ἰδιωτικὴν ὑποθάλλοντα αἴτησιν περὶ ἀνασκαφῆς ἐν ἰδίῳ κτήματι ὀφείλει νὰ δοθῇ ἄδεια ἐπεχειρουμένης συγγράμμου τῆς ἀνασκαφῆς ἐντὸς διετίας. Εἰς οὐδένα ἰδιωτικὴν παρέχεται ἄδεια ἀνασκαφῆς ἐν ἀλλοτρίῳ κτήματι.

Τὰ εὐρισκόμενα ἐν τοιαύταις ἰδιωτικαῖς ἀνασκαφαῖς ἀρχαῖα περιέρχονται εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἐκτελέσαντος τὴν ἀνασκαφὴν ἰσχύουσι δὲ περὶ αὐτῶν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος Νόμου.

Ὡς πρὸς τὰ ἀκίνητα ἀρχαῖα ἰσχύουσι αἱ διατάξεις τοῦ 8ου ἄρθρου τοῦ παρόντος (ἄρθρ. 14 ν. 5351).

Ἄρθρον 40.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνασκαφῆς ἐν ἰδιωτικῷ κτήματι ὁ ἰδιοκτήτης ὀφείλει νὰ παρέχῃ εἰς τὸν διευθύνοντα κατ' ἐντολὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τὴν ἀνασκαφὴν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν, νὰ διαθέτῃ τὸ κτῆμα κατὰ βούλησιν συμφώνως πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἀνασκαφῆς χωρὶς νὰ δύναται νὰ παρακωλύῃ ἐνεργείαν τινὰ τοῦτου ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐπέρχεται βλάβη εἰς τὸ κτῆμα του, δύναται δ' ὅμως ὁ ἰδιοκτήτης νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Ὑπουργείου, ἂν νομίσῃ ὅτι δὲν εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη χάριν τῆς ἀνασκαφῆς νὰ γῆνῃ ἢ ὑπὸ τῶν ἐφόρων τυχὸν ἐνεργουμένη βλαβερὰ εἰς τὸ κτῆμα τοῦ ἐργασία.

Ἐπιτροπὴ ἐκ δύο ἐφόρων ἀρχαιοτήτων ἢ μελῶν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ κρίνει τελεωτικῶς περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, διακοπταμένης ἐν τῷ μεταξὺ τῆς ἐργασίας, ἢς διακοπιθεῖται ἢ σκοπιμότης. Δὲν δύναται ὅμως ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ γίνῃ καταστροφὴ κτιρίου ἢ τεχνικῶς ἀξιολόγου ἐγκαταστάσεως ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἰδιοκτήτου.

Τὸ Ὑπουργεῖον δικαιούται νὰ συνεχίσῃ ἰδίᾳ δαπάνη τὴν ὑπὸ ἰδιώτου ἐπιχειρηθεῖσαν κατὰ τὸ προηγουμένον ἄρθρον ἀνασκαφὴν ἂν οὗτος δηλώσῃ, ὅτι ἐπιθυμῇ δι' οἰονδήποτε λόγον νὰ διακόψῃ αὐτήν. ἢ δὲν δύναται νὰ διαθέτῃ τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς διεξαγωγὴν αὐτῆς χρήματα.

Ἐν τριούτῃ περιπτώσει ὁ ἰδιώτης οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν διὰ τὴν γενομένην τυχὸν διὰ τῆς ἀνασκαφῆς βλάβην εἰς τὸ κτῆμα του δύναται νὰ ζητήσῃ. Τὸ ἤμισυ τῶν ἐν τοιαύτῃ ἀνασκαφῇ εὐρισκόμενων ἀρχαίων κατατίθεται ἄνευ οἰασδήποτε ἀποζημιώσεως εἰς δημόσιον Μουσεῖον τὸ δὲ ἕτερον ἤμισυ παραμένει εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἰδιοκτήτου. Ὁ τρόπος καὶ ὅν ὀφείλει γίνεαι ἢ διανομὴ τῶν ἀρχαιοτήτων θὰ ὀρισθῇ διὰ τὴν Διατάγματος (ἄρθρ. 15 ν. 5351).

Ἄρθρον 41.

Ανασκαφὰς πρὸς ἀνακάλυψιν ἀρχαιοτήτων δικαιούται τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας νὰ ἐνεργῇ οὐ μόνον ἐν Ἑθνικοῖς, Δημοτικοῖς, Ἑκκοινοτικοῖς, Μαιαστηριακοῖς, ἀλλὰ καὶ ἐν ἰδιωτικοῖς κτήμασι.

Δικαιούται δὲ νὰ προβαίη εἰς δοκιμαστικὴν ἀνασκαφὴν καὶ ἄνευ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τοῦ κτήματος εἰδοποιῶν περὶ τοῦ τὸν ἰδιοκτήτην καὶ πάντα ἄλλον ἐνδιαφερόμενον διὰ προκηρύξεως δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀποζημιούσιν αὐτὸν διὰ τε τὴν στέρησιν τῆς προσωρινῆς χρήσεως καὶ διὰ πᾶσαν βλάβην προσγινομένην εἰς τὸ κτῆμα του. Δύναται δὲ νὰ ἐπιληθῇ τῶν ἀνασκαφῶν εὐθὺς μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς προκηρύξεως. Τοιαῦται ὅμως δοκιμαστικαὶ ἀνασκαφαὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐπιτεθῶσιν μέχρι κωτεταρίσεως ἢ βλάβης οἰκίας ἢ ἄλλου τινὸς κτιρίου καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δὲν δύναται νὰ παραταθῶσι πλέον τοῦ μηνὸς ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἰδιοκτήτου (ἄρθρ. 10 ν. 5351).

Ἄρθρ. 42.

Ὅταν τὸ Ὑπουργεῖον ἐνεργῇ ἀνασκαφὰς ἐν ἰδιωτικῷ μὴ ἀπαλλοτριωθέντι ἀναγκαστικῶς κτήματι, ἀποζημιώνει τὸν ἰδιοκτήτην μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς ἀνασκαφῆς ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἐπὶ τῇ στέρησει τῆς προσωρινῆς χρήσεως καὶ τῇ βλάβῃ, ἢν ἔνεκα τῆς ἀνασκαφῆς ὑπέστη οὗτος ἐν τῷ κτήματι του, κατ' ἐκτίμησιν γινομένην ὑπὸ τοῦ παρὰ τὴν περιφέρειαν, ἐν ἣ τὸ κτῆμα, οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἢ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ Εἰλογοβίου καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀστυνομίου.

Ὡς πρὸς τὰ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τούταις ἀποκαλυφθέντα ἀκίνητα ἀρχαῖα ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος νόμου (ἄρθρ. 14 ν. ΒΧΜΣ').

*Άρθρον 43.

Τὸ ἥμισυ τῶν εὐρισκομένων ἐν ἀνασκαφῇ γενομένη συμφώ-
τως πρὸς τὸ προηγούμενον ἄρθρον κινήτων ἀρχαιοτήτων κατα-
τίθεται εἰς Δημόσιον Μουσεῖον, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ παραμένει
εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἰδιοκτῆτου, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀρχαιο-
λογικοῦ συμβουλίου ἢ ἐκπροσώπων αὐτοῦ (ἄρθρ. 17 ν. 5351).

*Άρθρον 44.

Προκειμένου περὶ ἀνασκαφῆς ἐνεργηθησομένης ἐν ἰδιωτικῷ
κτῆματι ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἢ ὑπὸ τινος τῶν ξέ-
νων ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν, ἢ μὲν ἀπαλλοτριώσεις ἐνεργεῖται
κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους ὑπὲρ τοῦ Κράτους, τὸ δὲ τίμημα
καταβάλλει τὸ ἀνασκάπτων ἴδρυμα.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀνασκαφικῆς ἐρεύνης μέχρι τῆς
τελικῆς δημοσιεύσεως, ὁφείλει ἡ ἀνασκάπτουσα ἀρχαιολογικὴ
Ἑταιρεία ἢ ἀρχαιολογικὴ Σχολὴ νὰ καταβάλλῃ τὴν δαπάνην
τῆς κατὰ τὰς ὁδηγίας τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου
Παιδείας συντηρήσεως τῶν ἀποκαλυπτομένων ἐρείπιων διὰ
στηρίξεως τῶν τοίχων καὶ ἐπιχώσεως τῶν λάκκων ἢ διοχε-
τεύσεως τῶν ὑδάτων. Παράλειψις τῶν ἀνωτέρω συνεπάγεται
μετὰ γυμνοδότησιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου διακοπὴν
τῆς ἀνασκαφῆς.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχει μουσεῖον ἢ ἄλλο διαθέσιμον κατάλληλον
δημόσιον κτίριον πλησίον τοῦ τόπου τῆς ἀνασκαφῆς, ἔχει ἡ
ἀνασκάπτων τὴν ὑποχρέωσιν τῆς δαπάνης πρὸς προσωρινῶν
ἀσφαλῆ τοποθέτησιν τῶν εὐρημάτων.

Εὐθύς μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν αὐτῶν, τὰ εὐρήματα καὶ τῶν
ἀνασκαφῶν τὰς ὁποίας δὲν ἐκτελεῖ αὐτὸ τὸ δημόσιον, τίθενται
ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ παρακολουθοῦντος τὴν ἀνασκαφὴν δημο-
σίου ὑπαλλήλου, ὅστις εὐθύνεται ὁμοῦ μετὰ τῶν ἐκτελούντων
τὰς ἀνασκαφὰς εἰς τὴν ἀσφαλῆ φύλαξιν αὐτῶν καὶ τὴν καλὴν
συντήρησιν. Μεταφορὰ τῶν εὐρημάτων γίνεται μόνον κατόπιν
ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου. Ἐν ἐπειγούσῃ ἀνάγκῃ εἰδοποιεῖται
μόνον τὸ Ὑπουργεῖον πρὸ τῆς μεταφορᾶς. (ἄρθρ. 3 καὶ ἐπ. Ν.
Δ. 12)16 Ἰουνίου 1926).

*Άρθρον 45.

Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγή ἐκτὸς τοῦ Κράτους
τῶν εὐρημάτων τῶν ἀνασκαφῶν. Μόνον μετὰ τὴν τελείαν ἐξε-
τασιν καὶ δημοσιεύσιν τῆς ἀνασκαφῆς ἐπιτρέπεται νὰ χωριθῶ-
σι τὰ νομιζόμενα ὡς ἄχρηστα διὰ τὰ Μουσεῖα τοῦ Κράτους.
Ταῦτα δύνανται καὶ νὰ ἐξαχθῶσιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, συμφώ-
τως πρὸς τοὺς ἰσχύοντας νόμους (ἄρθρ. 3 καὶ ἐπ. Ν. Δ. 12/16
Ἰουνίου 1926).

Περὶ παρανόμων ἀνασκαφῶν.

*Άρθρον 46.

Ὁ ἄνευ προηγούμενης ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παι-
δείας καὶ εἰδοποιήσεως τῆς ἀρμοδίας ἀρχαιολογικῆς ἀρχῆς
ἐνεργῶν ἀνασκαφῶν ἐν ἰδίῳ ἢ ἀλλοτρίῳ κτῆματι πρὸς ἀνεύ-
ρεσιν ἀρχαιοτήτων τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως 1 μηνὸς ἕως 2
ἐτῶν καὶ χρηματικῆς ποινῆς 1000—10.000 δραχμῶν.

Ὁ ἐπὶ τῇ πράξει αὐτῇ καταδικασθεὶς εἰς φυλάκισιν πλέον
τῶν δύο μηνῶν ἐκπίπτει αὐτοδικαίως καὶ πάντων τῶν ἐν ἄρθρ.
21 ποιν. Ν. ἀναγραφόμενων δικαιωμάτων καὶ πλεονεκτημά-
των ἐπὶ πενταετίαν, ἐὰν μὴ βραχύτερος χρόνος ὀρίζεται ἐν τῇ
ἀποφάσει. Ἐστὶς ὅμως δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερος τῶν ἐξ
ρηθῶν.

Τὰ οὕτω ἀποκαλυφθέντα δημεύονται διὰ τῆς καταδικαστι-
κῆς ἀποφάσεως ὑπὲρ τοῦ δημοσίου (ἄρθρ. 18 ν. 5351).

*Άρθρον 47.

Ἄν ἡ ἄνευ ἀδείας τοῦ Δημοσίου ἀνασκαφὴ γίνεταί ὑπὸ τι-
νος ἐν ἀλλοτρίῳ κτῆματι, ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ κτῆματος θεω-
ρεῖται ὡς γενόμενος κάτοχος τοῦ ἀρχαίου καὶ διατηρεῖ τὰ ὑπὸ
τοῦ παρόντος νόμου παρεχόμενα δικαιώματα εἰς τὸν εὐρισκοντα
τυχαίως ἐν ἰδίῳ κτῆματι ἀρχαία, ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἀνα-
σκαφὴ ἐγένετο ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἰδιοκτῆτου καὶ ὅτι δὲν ἠμέλησεν
ὅπως δῆποτε οὔτος νὰ παρεμποδίσῃ καὶ νὰ καταγγεῖλῃ αὐτὴν
ἐγκαίρως εἰς τὰς ἀρχάς (ἄρθρ. 19, ν. 5351).

*Άρθρον 48.

Εἰς οἰονδήποτε ἰδιώτην ἢ δημόσιον ὑπάλληλον ὑποδεικνύου-
ντα τὴν ἐκτέλεσιν ὑπὸ τινος παρανόμων ἀνασκαφῶν καὶ συντε-
λοῦντα εἰς τὴν σύλληψιν καὶ τιμωρίαν τούτου, ἂν μὲν κατὰ
τὴν ἀνασκαφὴν αὐτὴν εὐρέθησαν ἀρχαία περιερχόμενα εἰς τὴν
κατοχὴν τοῦ δημοσίου, δίδεται ὡς ἀμοιβὴ τὸ 1) 4 μέχρι τοῦ
1) 2 τῆς ἀξίας τῶν ἀρχαιοτήτων κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουρ-
γείου Παιδείας μετὰ γνώμην τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου
ἀναλόγως πρὸς τὴν σπουδαιότητα τῆς παρασχεθείσης συνδρο-
μῆς πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τῶν ἐνόχων.

Ἐὰν τὰ εὐρεθέντα ἀρχαία παραμένουν εἰς τὴν κατοχὴν
ἰδιώτου, οὔτος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἡμίσεος τῆς
κατὰ τὴν προηγούμενην παράγραφον ὀριζομένης ἀμοιβῆς, τὸ
ἕτερον ἡμίσεος πληρωνομένου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, (ἄρθρ. 20
ν. 5351).

Περὶ προστασίας τῶν ἀρχαίων.

*Άρθρον 49.

Ὁ ἐκ προθέσεως καταστρέφων ἢ βλάπτων ἀρχαία τιμω-
ρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρι δύο ἐτῶν καὶ χρηματικῆς ποινῆς
500 ἕως 10.000 δραχμῶν. Εἰς ἰδιαιτέρας δὲ θαρείας περι-
στάσεις διὰ φυλακίσεως μέχρι 5 ἐτῶν καὶ χρηματικῆς ποινῆς
2.000 μέχρι 20.000 δραχμῶν.

Ὁ ἄνευ ἀδείας καὶ γνώμης τοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἐφόρου ἢ
τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ἐνεργούντος μετὰ γνώμην τοῦ
Ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου, ἐπιχειρῶν τὴν παραμόρφωσιν ἢ
μεταβολὴν καθ' οἰονδήποτε τρόπον τῆς ὕψους ἀρχαίων κινήτων
ἢ ἀκινήτων, τιμωρεῖται διὰ προστίμου 2.000 ἕως 5000 χιλιά-
δων δραχμῶν.

Τιμωρεῖται διὰ προστίμου 200 ἕως 2.000 χιλιάδων δραχμῶν
ὁ χρησιμοποιοῦν ἀρχαία πρὸς οἰονδήποτε ἐπικόλλησιν ἢ ἐπιγρα-
φὴν διαφημίσεως ὡς καὶ ὁ ἐγχαράττων ἐπ' αὐτῶν γράμματα
ἢ σχήματα (ἄρθρ. 21 ν. 5351).

*Άρθρον 50.

Ἀπαγορεύεται ἄνευ ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας
1) ἡ λατομία καὶ σκαφὴ πρὸς πορισμὸν ὕλικου οἰκοδομῶν καὶ
ἀρχαίων ἐρείπιων πόλεων, συνοικισμῶν νεκροπόλεων καὶ εἰς
ἀπόστασιν 500 μέτρων παντὸς ὁρατοῦ ἀρχαίου μνημείου, ὡς
καὶ ἡ κατασκευὴ ἀσβεστοκονιμῶν εἰς περιφέρειαν 500 μέτρων
ἀπὸ τῶν ἀρχαίων, 2) ἡ πλησίον ἀρχαίου ἐπιχείρησις ἔργου
δυναμένου νὰ βλάψῃ αὐτὰ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, 3) οἰαδήποτε
ἐργασία ἐπὶ κτιρίων καὶ λειψάνων ἢ ἐρείπιων ἀρχαίων, καὶ
ἂν εἴ τι δὲν ἐπιφέρει ζημίαν τινά.

Οἱ παραβάται τινὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ τούτῳ διατάξεων τιμω-
ροῦνται διὰ φυλακίσεως πέντε ἡμερῶν μέχρι ἐνὸς ἔτους καὶ
χρηματικῆς ποινῆς 200 ἕως 10.000 δραχμῶν. Ἡ ἐπανάρθωσις
τῆς γενομένης βλάβης γίνεται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου δαπάνῃ τοῦ
ἐπανεγίνοντος τὴν βλάβην.

Ἐπίσης τιμωροῦνται διὰ φυλακίσεως 2 ἕως 15 ἡμερῶν καὶ

χρηματικῆς ποινῆς 100 ἕως 2.000 δραχμῶν οἱ ἐργάται οἱ λαμβάνοντες μέρος εἰς τὰς ἀνω ἀξιοποίνους πράξεις καὶ οἱ οἰκοδόμοι ἐν γένει οἱ μεταχειρισθέντες λίθους, πλίνθους καὶ ἄλλα ὑλικὰ προσερχόμενα ἐκ τῆς καταστροφῆς ἀρχαίων.

Ἄρθρον 51.

Ἰδιώτης ὅστις παρακωλύεται νὰ ἐνεργήσῃ ἐν τῷ κτήματι τοῦ οἰωνδήποτε πράξιν ἀπαγορευομένην διὰ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπαλλοτριώσιν τοῦ κτήματός του, ἐὰν δὲ δὲν γίνῃ αὕτη μετὰ πάροδον διετίας ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ὁ ἰδιώτης δύναται νὰ διαθέσῃ τὸ κτῆμα του κατὰ βούλησιν. Εἰς ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτριώσιν τῶν τοιούτων κτημάτων δύναται τὸ Δημόσιον νὰ προβαίῃ καὶ μετὰ τὴν πάροδον τῆς διετίας, (ἄρθρ. 23 ν. 5351).

Ἄρθρον 52.

Ἐπισκευὴ ἢ καθ' οἰωνδήποτε τρόπον μετασκευὴ ἐκκλησιῶν ἢ ἄλλων καλλιτεχνικῶν καὶ ἱστορικῶν μνημείων καὶ οἰκοδομημάτων παλαιότερων τοῦ 1830, γίνεται μόνον μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, παρεχομένην μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου.

Ὅστις ἀνευ τῆς ἐγκρίσεως ταύτης ἤθελεν προβαῖν εἰς ἐπισκευὴν ἢ ἄλλως ἤθελε μεταβάλλῃ δι' οἰασδήποτε ἐργασίας τὴν ὄψιν τοιούτου μνημείου ἢ οἰκοδομήματος, τιμωρεῖται διὰ προστίμου 500—10.000 δραχμῶν καὶ φυλακίσεως μέχρι τριῶν μηνῶν.

Εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν ὑπόκειται καὶ ὁ ἀρχιτέκτων ἢ ἐργολάβος, ὅστις ἤθελεν ἀναλάβῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης ἐργασίας. Ἡ ποινὴ αὕτη ἐπιβάλλεται πρὸς τούτους εἰς τοὺς ὑπευθύνους προϊσταμένους ὑπηρεσιῶν Δήμων ἢ Καινοτήτων, εἰς τὰ ἡγουμενοσυμβούλια τῶν Μονῶν ἢ εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια, οἱ ὅποιοι ἤθελον διατάξῃ ἢ ἤθελον ἐπιτρέψῃ νὰ γίνωσιν εἰς τὰ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν ἱστορικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ μνημεῖα ἢ καὶ ἐκκλησιαστικὰ ἐπισκευαὶ ἢ ἄλλα ἐργασίαι μεταβάλλουσαι ὡπωσδήποτε τὴν ὄψιν τούτων.

Διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας δημοσιευομένης εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως χαρακτηρίζονται τὰ μνημεῖα καὶ οἰκοδομήματα ὅσα ὑπάρχοντα εἰς τὴν διάταξιν ταύτην.

Ἡ ἰσχὺς τῆς προηγουμένης παραγράφου περὶ τῆς ἐπιβαλλομένης εἰς τοὺς παρατάτας τοῦ παρόντος ἄρθρου ποινῆς ἀρχεται μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς πράξεως ταύτης, ἰσχύει δὲ ἢ διατάξις αὕτη μόνον πρὸς τὰ ἐν τῷ καταλόγῳ ἢ ταῖς βραδύτερον δημοσιευομέναις προσθήκαις εἰς τούτους περιλαμβανόμενα μνημεῖα.

Τὰς ἐπισκευὰς ὅσαι διὰ γνωμοδοτήσεως τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου ἐπιβάλλεται νὰ γίνωσιν εἰς ἀρχαῖα ἢ ἱστορικὰ κτίρια, ἀνήκοντα εἰς ἰδιώτας ἢ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα, ὀφειλοῦσιν οὕτω ἀπροφασίστως καὶ ἀνευ ἀναβολῆς νὰ ἐκτελῶσι ἰδίᾳ δαπάνῃ.

Ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας ἢ ἀρνήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων νὰ προβάσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑποδεικνυμένων ἐργῶν, τὸ Δημόσιον ἐκτελεῖ τὰς ἐπισκευὰς καταβάλλον αὐτὸ τὴν δαπάνην. Ἐν τοιαύτῃ ὁμῶς περιπτώσει δύναται νὰ καταλαμβάνῃ καὶ εἰς Μενάς, Κοινοτήτας ἢ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα ἀνήκοντα μνημεῖα ἢ καὶ νὰ ἀπαλλοτριῶσιν λόγῳ δημοσίας ἀνάγκης τὰ εἰς ἰδιώτας ἀνήκοντα (ἄρθρ. 15 ν. 2447).

Περὶ πωλήσεως ἀχρηστων ἀρχαίων.

Ἄρθρον 53.

Τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου κατεχομένων ἀρχαίων, ὅσα κρίνονται ἄχρηστα διὰ τὰ Μουσεῖα καὶ τὰς μικροτέρας συλλογὰς τοῦ Κράτους, δύναται νὰ ἀνταλλάσσονται πρὸς ἄλλα χρήσιμα

πρὸς τὰ Μουσεῖα ἡμῶν ἀρχαῖα ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἢ καὶ νὰ πωλῶνται, καθ' ὃν τρόπον θέλει ὁρίσει Β. Διάταγμα.

Περὶ τῆς ἀχρηστίας τῶν ἀρχαίων κρίνεται ὁριστικῶς τὸ ἀρχαιολογικὸν συμβούλιον καμψήρῃ. Ἄν ὑπάρξῃ διαφωνία ἐν τῷ ἀρχαιολογικῷ συμβουλίῳ, ἂν μὲν ἡ πλειοψηφία εἴη κατὰ τῆς ἀχρηστίας, τότε ἡ ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου εἶναι τελειωτικὴ, ἂν δὲ ἡ πλειοψηφία εἴη ὑπὲρ τῆς ἀχρηστίας, τότε ὁ Ὑπουργὸς ὑποχρεοῦται νὰ καλέσῃ εἰς εἰδικὴν συνεδρίαν τοῦ συμβουλίου τρεῖς ἐφόρους ἀρχαιοτήτων, λαμβάνεται δὲ ἐν ταύτῃ ἀπόφασις ὑπὲρ τῆς ἀχρηστίας, ἂν ψηφίσωσιν ὑπὲρ ταύτης τοὺς ἀχρηστοὺς ἐννέα τῶν παρόντων ἐν τῇ συνεδρίᾳ. Ἀρχαῖα περὶ ὧν τὸ ἀρχαιολογικὸν συμβούλιον ἀπεφάνθη ὅτι δὲν θεωροῦνται ἄχρηστα εἰς τὰ Μουσεῖα καὶ τὰς λοιπὰς συλλογὰς, μόνον μετὰ πάροδον πενταετίας δύναται νὰ εἰσαχθῶσι ἐκ νέου εἰς κρίσιν εἰς τὸ συμβούλιον. Τὸ τίμημα τῶν πωλουμένων ἀρχαίων ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, αἱ δὲ ἐξ αὐτῶν εἰσπράξεις εἰσέρχονται εἰς τὸ ἀρχαιολογικὸν Ταμεῖον, προοριζόμεναι εἰς τὴν ἀπαλλοτριώσιν ἀρχαιολογικῶν χώρων.

Ὁ τρόπος τῆς πωλήσεως τῶν ἀχρηστων ἀρχαίων κανονίζεται διὰ Διατάγματος ἐκδιδομένου ἀπὸ καινοῦ ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν. (ἄρθρ. μόνον ν. 491, ἄρθρ. 6 ν. 4823).

Περὶ ἐμπορίας ἀρχαίων.

Ἄδεια πρὸς ἐμπορίαν ἀρχαίων ἐντὸς τοῦ Κράτους παρέχεται ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας μετὰ πρότασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου μόνον εἰς ἐμπόρους ἐγκατεστημένους ἐν Ἀθῆναις, Θεσσαλονίκῃ καὶ Ἡρακλείῳ Κρήτης.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας δύναται ν' ἀρνήσῃ τὴν πωροχὴν ὁδεῖας ἐμπορίας ἀρχαίων εἰς τοὺς καταδικασθέντας διὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀρχαιολογικοῦ Νόμου, ἢ εἰς ἐμπόρους, περὶ ὧν ὑπάρχουσι βάσιμοι ἐνδείξεις, ὅτι ἀνεμίγησαν εἰς ἀρχαιοκαπηλικὰς πράξεις.

Καὶ οἱ μέχρι τοῦδε ἐπαγγελλόμενοι κατόπιν ἀδείας τὸ ἐμπόριον τῶν ἀρχαίων ὀφείλουσι νὰ ζητήσωσι νέαν ἀδειαν πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των.

Οὐδὲν ἀρχαῖον δύναται νὰ διατεθῇ πρὸς ἐμπορίαν ἐντὸς τοῦ Κράτους, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ εἰδικὴ πρὸς ταῦτα ἀδεια τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας χορηγομένη μετ' ἀπόφασιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου.

Εἰδικῶς ἐπιτρέπεται καὶ ἀνευ εἰδικῆς ἐκάστου ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου ἢ ἐμπορία ἀρχαίων 1) τῶν θεωρηθέντων ὡς εὐτελῶν κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 καὶ ἐπόμενα τοῦ παρόντος νόμου διαλαμβανόμενα, 2) τῶν εἰσαχθέντων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀρχαίων περὶ τῶν ὁποίων ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ παρόντος νόμου ὡς καὶ 3) τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὡς περιττῶν διὰ τὰ Μουσεῖα τοῦ Κράτους ὑπ' αὐτοῦ συμφώνως τῷ παρόντι νόμῳ πωλουμένων ἀρχαίων.

Ὁ τρόπος καθ' ὃν θὰ δηλοῦται ἡ ταυτότης τῶν ἀρχαίων τούτων καὶ ὅα πιστοποιηται ἢ ἀγορὰ καὶ πώλησις αὐτῶν θὰ κανονισθῇ διὰ Π. Διατάγματος (ἄρθρ. 42 ν. 5351).

Ἄρθρον 55.

Ὡς ἐμποροὶ ἀρχαιοτήτων χαρακτηρίζονται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου ἐκτὸς τῶν ἐχόντων ἴδια καταστήματα πωλήσεως ἀρχαίων καὶ οἱ συγγάνεις ἀγοράζοντες καὶ μεταπωλοῦντες ἀρχαῖα καὶ ἂν δὲν ἔχωσι ἴδια καταστήματα πωλήσεως.

Οἱ ἔχοντες ἄδειαν σχηματισμοῦ ἰδιωτικῶν συλλόγων δὲν δύναται νὰ ἔχωσιν ἄδειαν ἐμποροῦ ἀρχαιοτήτων (ἄρθρον 43 ν. 5351).

Ἄρθρον 56.

Οἱ ἐμποροὶ ἀρχαίων ποσάλλουσι κατὰ μῆνα πίνακα τῶν

ἀγοραζομένων εκάστου ἐπὶ τῶν καὶ πρὸς πώλησιν ὁρισμέ-
νων ἀρχαίων (ἄρθρ. 44 ν. 5351).

Ἄρθρον 57.

Οἱ ἔμποροι ἀρχαίων διπτελοῦσι ὑπὸ τὴν διαρκῆ ἐπίδωξιν
τῆς ἀστυνομίας καὶ τῶν ἀρχαιολογικῶν ὑπαλλήλων. Δικαιου-
μένων ὁποσδήποτε γὰρ ἐλέγχωσι τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας τῶν
ἔμπροσθεν δι' ἐπιθεωρήσεων (ἄρθρον 45 ν. 5351).

Ἄρθρον 58.

Ὁ ἔμπορεύμενος ἀρχαία ἄνευ ἀδείας τιμωρεῖται διὰ χρη-
ματικῆς ποινῆς 2.000 ἕως 25.000 δραχμῶν καὶ φυλακίσεως
15 ἡμερῶν μέχρις 6 μηνῶν ἢ διὰ τῆς ἐτέρας μόνον τῶν ποι-
νῶν τούτων (ἄρθρ. 46 ν. 5351).

Ἄρθρον 59.

Ἐὰν ἔμπορος ἀρχαίων τιμωρηθῇ διὰ παράβασιν ἀρχαιολο-
γικοῦ νόμου, δύνανται μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ἰπουργεῖου τῆς Παι-
δείας ν' ἀραιρῆται ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἀδεία τῆς ἐμπορίας (ἄρθρ.
47 ν. 5351).

Ἄρθρον 60.

Ἐμποροὶ ἀρχαίων δύνανται νὰ ζητήσωσιν, ὅπως κηρύσσων-
ται ἐξαγωγίμα οἰαδήποτε τῶν ἐν τοῖς καταστήμασιν αὐτῶν
ἀρχαίων, καταβάλλοντες εἰς τὸ δημόσιον ὑπὲρ τοῦ Ταμείου
ἀρχαιολογικῶν ἀπαλλοτριώσεων μετὰ τὴν πώλησιν τοῦ ὄρ-
γαίου τὸ ἥμισυ τῆς ὑπ' αὐτῶν δηλουμένης ἀξίας τῶν ἀρχαίων.
Καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἀρ-
θρου 19 τοῦ παρόντος νόμου (ἄρθρ. 50 ν. 5351).

Ἄρθρον 61.

Ἰδιῶται κατασκευάζοντες ἐκμαγεῖα τῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου
Δήμου, ἢ Κοινότητος κατεχομένων ἀρχαιοτήτων τιμωροῦνται
διὰ χρηματικῆς ποινῆς 500—20.000 δραχμῶν καὶ φυλακι-
σεως 5 ἡμερῶν μέχρις 6 μηνῶν ἢ καὶ διὰ τῆς ἐτέρας μόνον
τῶν ποινῶν τούτων (ἄρθρ. 51 ν. 5351).

Ἄρθρον 62.

Προκειμένου νὰ κατασχεθῶσι πρὸ ἰδιώτη ὄργανα ἢ ἐκτέ-

σεις γίνονται πρὸς τὸν ἀρμοδίον ἀρχαιολογικῶν ὑπαλλήλου
τῆς περιφέρειας ἢ ἄλλου ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Ἰπουργοῦ τῆς
Παιδείας. Πρὸς τοῦτο ὁραιοῦσιν οἱ ἐκτελούντες τὴν κατὰ-
σχασιν ὑπαλλήλου νὰ γνωρίσωσι τοῦτο ἐγκρίτως εἰς τὸ ἀρ-
χαιολογικὸν ὑπαλλήλου ἢ εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῆς Παιδείας
Μεσογνητικῆς οἰκίσει πάντοτε τὸ Ἑλληρικὸν Δημόσιον τὰ
δε κατασχεθέντα προαμένουσι πάντοτε ἐν ᾧ τόπῳ εὐρίσκον-
ται, ἐκ τῶν οἱ ἀλλῶς ἤθελεν εἶσαι ἢ κατὰ τὰ κινετόσω
Μεσογνητικῆς.

Προκειμένου νὰ γίνῃ πλειστηριασμὸς τῶν κατασχεθέντων
ἀρχαίων τὸ πούραγμα τοῦ πλειστηριασμοῦ κινουσιτοῦται εἰς
τὸ Ἰπουργεῖον Παιδείας ἐνα μῆνα τοῦλάχιστον πρὸ τῆς ἡμέ-
ρας τοῦ πλειστηριασμοῦ.

Ἡ δὲ δημόσιον δικαιοῦται νὰ ἀγοράσῃ τὰ σύνολον ἢ μέρος τῶν
ἐκπλειστηριαζομένων ἀρχαίων πληρῶνον τὸ ἥμισυ τῆς ὀρι-
σθείσης κατὰ τὸν πλειστηριασμὸν τιμῆς, ὡς κρίνῃ ὅτι εἶναι
ἀνάγκη νὰ κατασχεθῶσι τὰ πλειστηριαζόμενα ἀρχαία εἰς τὸ
Δημόσιον Μουσεῖον. Πρὸς τοῦτο ὁραιοῦται ὁ ἐπὶ τοῦ πλειστηρια-
σμοῦ ὑπαλλήλος νὰ ἀναεῖρῃ λήμτως μετὰ τὸ πέρας τοῦ πλει-
στηριασμοῦ τὸν πινάκα τοῦ πλειστηριασμοῦ τὸν ἀφορῶντα εἰς
τὴν ἐκπλειστηρίασιν τῶν ἀρχαίων καὶ ν' ἀναμείνῃ ἐπὶ 15
ἡμέρας μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ πινάκος τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἰ-
πουργοῦ.

Μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης τὸ Ἰπουργεῖον,
γάνει τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαγορᾶς, ἐκτὸς ἂν δι' ἐγγράφου τοῦ
πρὸς τὸν ἀρμοδίον ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου ζητήσῃ
παράβασιν τῆς προθεσμίας μέχρι ἐνδὲς μηνός. Εἰς πάσας τὰς
ἐν τῇ παρόντι ἀθροῦ δικαιπραξίας τὸ Δημόσιον ἀντιπροσώ-
πεύεται ὑπὸ τοῦ Ἰπουργοῦ τῆς Παιδείας ἢ ὑπὸ ἀντιπροσώπου
τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένου ἐκ τῶν ἀρχαιολογικῶν ὑπαλλήλων
(ἄρθρ. 48 ν. 5351).

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Ἐρασιματικῶν Ἰ-
πουργὸν ἀνατίθεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ
παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Αὐγούστου 1932.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΑΪΜΗΣ

Ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ Ἐρασιματικῶν Ἰ-
πουργός
Π. ΠΕΤΡΙΑΝΣ